

2022 / 2026
навч. рік

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

(51 кредит)

**Блок «Українська мова:
історія, сучасність, дослідження»**

Історія українського правопису

(5 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Мета – сформувати наукове розуміння загальних закономірностей і тенденцій становлення українського правопису, особливостей його розвитку від початку зародження до сьогодні, аналізувати сучасний стан і проблеми правописної системи в Україні.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти набувають знань

- про основні етапи розвитку українського правопису;
- найвідоміші правописні концепції та дискусії;
- конкретні принципи правопису.

Після завершення курсу студент уміє:

- аналізувати особливості мови писемних пам'яток різних періодів;
- інтерпретувати традиційні чи інноваційні мовні явища кожного з періодів творення української літературної мови;
- свідомо орієнтуватись у правописних концепціях сучасної української мови;
- виявляти ознаки різних правописних систем;
- уміти критично оцінювати доречність і коректність такої чи такої правописної практики.

2022 / 2026
навч. рік

Діалектна мова України

(6 кредитів)

Мета курсу:

- ознайомити студентів з основними поняттями української діалектології;
- поглибити знання про різні форми існування мови (діалектної і літературної) та їхню взаємодію;
- надати знання про територіальні діалекти української мови, їхні фонетичні, морфологічні, синтаксичні та лексичні особливості;
- сформувати навички практичного аналізу територіальних і соціальних мовних явищ
- підготувати до проходження діалектологічної практики.

Після засвоєння курсу студенти знають

про діалектний поділ сучасної української мови; характерні фонетичні, морфологічні, синтаксичні, лексичні та фразеологічні особливості говорів української мови;

уміють

знаходити в діалектних і стилістично маркованих текстах відповідні акцентуаційні, фонетичні, морфологічні, синтаксичні, лексико-семантичні та фразеологічні риси; належним чином коментувати їх і визначати, до якого наріччя, говору, сленгу, жаргону належать аналізовані тексти; визначати, носієм якого говору української мови є мовець.

Методологія і методика лінгвістичних досліджень

(6 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Основне завдання курсу — формування практичних навичок використання теоретичних засад, системної лінгвістичної методології в процесі проведення лінгвістичних досліджень.

Практичний контент:

- ознайомлення з базовими методами лінгвістичних досліджень;
- вивчення досвіду українських лінгвістичних шкіл;
- формування навичок аналізу мовних одиниць, їх інтерпретації та класифікації з урахуванням доцільних методологічних принципів;
- підготовка до написання курсових і дипломних робіт.

Науковий семінар «Прагматика граматики» (5 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Ознайомлення студентів з прагматичними аспектами функціонування граматичних одиниць у мовленні, специфікою їх уживання в комунікативних ситуаціях з урахуванням взаємодії комунікантів.

Інтегровані знання:

- становлення й розвиток прагматики граматики;
- особливості репрезентації прагматичних смислів граматичними одиницями;
- екстралінгвальне й лінгвофілософське підґрунтя формування й розуміння дискурсивного значення граматичних одиниць;
- закономірності формулювання правил уживання граматичних одиниць для вираження прагматичних смислів і трактування закономірностей їхнього тлумачення;
- умови успішної інтерпретації граматичних одиниць у комунікативному процесі.

2022 / 2026
навч. рік

Ономастика

(6 кредитів)

Основні завдання курсу — вивчення власних назв української мови, історії їх виникнення та функціонування в мові в різний час; установлення походження, дослідження мотиваційних чинників творення того чи того оніма.

Практичний контент:

- ознайомлення з базовими методами ономастичних досліджень;
- вивчення досвіду українських ономастичних шкіл;
- формування навичок етимологічного аналізу власних назв;
- вивчення типів власних назв.

2022 / 2026
навч. рік

Історія походження одиниць української мови

(6 кредитів)

Мета – ознайомити з теоретичними основами й практичними аспектами вивчення етимології й еволюції слів сучасної української мови.

Унаслідок вивчення історичної граматики студент має

знати:

- особливості генези й історичного розвитку окремих груп слів;
- тенденції еволюції словникового складу української мови (підстави виходу з ужитку й зміни значення окремих слів);
- причини й шляхи запозичень слів;
- особливості походження власних назв;
- формування значень фразеологічних одиниць;

уміти:

- здійснювати етимологічний аналіз слів і фразеологічних словосполучень сучасної української мови;
- пояснювати походження окремих чужомовних власних і загальних назв;
- застосовувати елементи етимології для забезпечення письмової грамотності, зокрема для правопису іншомовних слів;
- користуватися етимологічними словниками для з'ясування походження слів для розширення й поглиблення знань як у галузі лінгвістики, так і у сфері історії, географії, літератури, культури;
- використовувати інформацію щодо походження слів у професійній діяльності.

Основи перекладознавства

(5 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Мета викладання навчальної дисципліни:

- теоретичне осмислення перекладацької діяльності та формування професійної компетенції перекладача;
- формування базових і спеціальних складових перекладацької компетенції, під якими розуміємо сукупність знань, умінь і навичок, що дозволяють перекладачеві успішно вирішити професійні завдання.

Навчальна дисципліна формує такі знання:

- теорія і практика перекладу;
- сутність процесу усного й письмового одностороннього та двостороннього перекладу;
- соціальні конвенції (правила ввічливості, норми, що регулюють стосунки між поколіннями, статями, класами та соціальними групами);
- особливості перекладу одиниць різних мовних рівнів;
- специфіка перекладу різних за стилем і жанром текстів;
- роль професійного перекладача й принципи професійної діяльності.

Уміння:

- сегментування тексту для перекладу;
- застосування ефективних прийомів перекладу відповідно до типу одиниць і комунікативної мети вихідного тексту;
- добір мовних засобів з огляду на стильові характеристики вихідного тексту;
- граматично правильний переклад різнорідних конструкцій;
- розпізнавання імпліцитного в тексті;
- анотативний та реферативний переклад.

Культура українського мовлення

(6 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Формування ґрунтовної мовно-комунікативної бази, заснованої на вмінні вільно послуговуватися нормативною національною мовою в усіх її стилях у письмовій та усній формах; набуття навичок володіння мовними засобами, мовленнєвим етикетом, опанування техніками впливових можливостей слова та віртуозного художнього мовлення.

КОМУНІКАТИВНА ЛІНГВІСТИКА

(6 кредитів)

2022 / 2026
навч. рік

Навчальна дисципліна передбачає теоретичне й практичне оволодіння основами комунікативної лінгвістики, формування в студентів системи сучасних лінгвістичних, прагмалінгвістичних та соціокультурних знань про структуру, закономірності та явища мовної і міжмовної комунікації.

Інтелектуальний кейс:

- знання загальних законів комунікації;
- знання специфіки комунікації залежно від умов (соціальних, культурних тощо);
- розуміння закономірностей взаємодії мовних і позамовних засобів комунікації;
- усвідомлення закономірностей породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах;
- розуміння причин комунікативних невдач;
- знання методів дослідження мови й ресурсів інших семіотичних систем у процесах комунікації.